

Utbildningscentrum,
Anna Lindén Wikblom
Studierektor AT

20240924

Information till
AT-läkare &
vårdcentralsschefer

Information inför AT-läkares primärvårdsplacering

Varmt välkommen till primärvården! Vi hoppas att allt ska fungera bra för dig på vårdcentralen och att du ska uppleva att du får en fullgod utbildning. Nu när du kommer att få arbeta mer självständigt med dina patienter, kommer du säkert uppleva att du kan utvecklas mycket i sin läkarroll. Många beskriver upplevelsen av att ”knyta ihop säcken” efter både grundutbildning och sjukhusplaceringar.

Nedan följer viktig information inför din vårdcentralplacering, till dig och din vårdcentralchef, för att din primärvårdsplacering ska bli bra.

Ni får också gärna ta hjälp av [regionens riktlinjer för AT](#).

Innan du börjar

Kontakta vårdcentralchef på vårdcentralen i god tid före din placering, dels för att presentera dig och din bakgrund, vad du tycker om och vad som är svårt, dels med framförhållning gällande önskemål om ledighet/frånvaro under placeringen (semester, seminarier och om du redan före primärvårdsstart vet med dig när du tänker skriva AT-tentan). Din VC-chef behöver också veta om du har kännedom i regionens journalsystem Cosmic, eller om du behöver introduktion i detta.

Introduktion och presentation av verksamheten

Varje vårdcentral ska ha en gedigen introduktionsplan för nya AT. Din vårdcentralchef och din handledare har fått detaljerad information för att din introduktion ska bli så bra som möjligt. Är det något som du ändå tycker missas, så ta upp det direkt med handledare och/eller verksamhetschef så att ni kan komplettera.

Introduktionen är vanligen (1-)2 veckor lång och ska både innehålla en presentation av verksamheten rent övergripande, att gå bredvid/auskultera hos läkare, och att gästauskultera hos vårdcentralens övriga personalkategorier för att lära dig just denna vårdcentralens arbetsätt och personer.

Under dina månader inom primärvården vill vi att du ska se de **olika verksamheter** som bedrivs på vårdcentralen; diabetesmottagning, astma-KOL-mottagning, fysioterapi, BVC, rond på särskilda boenden och hemsjukvård mm. Vissa av dessa moment kommer säkert planeras in under din introduktion, men om du saknar något - tala med vårdcentralchef.

Vissa undersökningar och **praktiska moment** brukar kännas extra ovana i början, såsom rektoskopi, proktoskopi, ögon- och öronmikroskop, chirurgica minor, injektion, näsblödning, främmande kropp i öga och öra, ögontrycksmätning och gynekologisk undersökning. Försök tillsammans med din handledare att hitta ett sätt att få bra introduktion när det gäller dessa undersökningar, förslagsvis genom att boka en patient till er båda samtidigt, eller att gå igenom de praktiska momenten utan patient. Ett vanligt sätt är att förlägga det till sin handledartid tidigt under din AT, eller re.

Handledning

Du kommer att få en utsedd personlig handledare och regelbunden handledning 1 timma varje vecka, även under perioder av lägre bemanning såsom sommaren. Om handledaren har en längre ledighet ska du få handledning av annan kollega. Var uppmärksam på att detta planeras in och prata med vårdcentralchefen om det uppstår oklarheter. Ett tips är att tillgodose ditt schema är spärrat timman efter handledning, så att du kan administrera klart de fall du stämt av.

Handledningen är tänkt att inbegripa vägledning i patientfall och provsvar som du samlat på dig under veckan, och som inte behövs stämmas av direkt i anslutning till besöket. Vid handledningstid finns även utrymme för reflektion kring din professionella utveckling, fördjupning i enskilt medicinskt ämne, eller samtal över mjukare värden i din läkargärning. Det är handledaren som i slutet av placeringen ger underlag till VC-chef (om läkare) eller MLU för godkännande av din placering.

Det kliniska arbetet och din utveckling

Arbetsbelastningen ska vara anpassad till din förmåga under hela din tjänstgöring. Du kommer att utvecklas mycket yrkesmässigt och exempelvis antalet patienter du träffar behöver justeras vartefter. I början rekommenderas ett mindre antal besök (ca 5 st), telefonsamtal (ca 2 st) och administrativa ärenden per dag, och så snart du känner dig redo kan du och din handledare hjälpas åt att öka arbetstempo och -belastning.

Ha gärna tidboken som stående punkt under din handledning, och kommunicera med din handledare och vårdcentralchef så att arbetsbelastningen blir lagom och att du har tid för ditt administrativa arbete. Tänk på att du behöver en variation av patienter för att uppnå dina AT-mål; akutfall, utredningar och kontroller vid kronisk sjukdom, barn och äldre, och en blandning mellan lätta, snabba fall och mer komplicerade. En hjälp kan vara både [socialstyrelsens målbeskrivning](#) för AT, 6 kapitlet samt AT-läkarens [loggbook](#)

AT-utbildning och studietid

Den stora utbildningen i din tjänst utgörs av det kliniska arbetet – att träffa patienter. Under din primärvårdsplacering har du dock även teoretisk studietid i form av **AT-undervisningsvecka** samt självstudier. AT-undervisningstiden är arbetstid, du förväntas delta. Vid förhinder skall du själv meddela föreläsaren som håller i undervisningen den aktuella dagen.

Utöver utbildningsveckan kommer du ha möjlighet till **självstudier** 3 heldagar eller 6 halvdagar, fördelade under hela ditt förordnande (oavsett om du har 6 månaders primärvård eller 3+3 månader). Denna tid kan förläggas till valfri veckodag, både under terminstid och sommartid. AT planerar detta i samråd med verksamheten Självstudier görs på plats på VC, om inget annat avtalats med din VC-chef. Utöver ovan självstudier har du även ledigt 2 heldagar inför AT-tentan samt själva AT-tentadagen, platsen är då valfri.

Utöver undervisning och självstudier förväntas du delta i de **heldagsseminarier** som är utspridda under hela AT-tiden, och som du själv ansöker till.

Jourer

Jourer ingår i AT-tjänsten. Det finns ett minsta antal som krävs för att bli godkänd på din placering, och det skiljer sig åt mellan de olika länsklinikerna, eftersom jouren ser olika ut. Introduktion till VCJ sker en onsdagseftermiddag i början av placeringen, oftast under introduktionsveckorna på din VC. VCJ-intro hålls i tre lokala versioner – väst, norr och Örebro-söder. Innan du börjar rekommenderas du göra användarinställningar i Cosmic. Be en kollega, en vårdadministratör om hjälp om det behövs, eller lyft frågan under din VCJ-intro.

AT-ort Karlskoga

I västra länsdelen gör du jourer vardag-kvällar klockan 17-20 på jourmottagningen på Baggängens vårdcentral, samt beredskap på natten med inställelsetid snarast, max 60 minuter. Det betyder att du kan välja att sova hemma, beroende på avstånd och väglag. Det finns alltid en bakjour som du kan diskutera med, och som vid behov kan följa med ut vid det första tillfället du kallas att konstatera dödsfall. Antalet jourer per månad varierar. Du blir kontaktad i förväg angående önskemål om schemat för jourer. Du som gör 6-månaders placering gör jourer under hela din placering, medan du som har delad primärvård får utvärdera lämplig start tillsammans med din handledare.

AT-ort Lindesberg

I norra länsdelen gör man vanligen 2-3 jourpass per månad varav minst 1 helgpass, men antalet jourer kan variera och vara både fler och färre. Jouren är organiserad så att man har jour med beredskap vecko-dagar och kombinerat på plats och med beredskap under helgen. Det finns alltid en bakjour som du kan diskutera med, och som vid behov kan följa med ut vid det första tillfället du kallas att konstatera dödsfall. Du blir kontaktad i förväg angående jourönskemål. Du som gör 6-månaders placering gör jourer under hela din placering, medan du som har delad primärvård får utvärdera lämplig start tillsammans med din handledare.

AT-ort Örebro (och söder)

I Örebro publiceras tillgängliga pass i ordinarie jourlista (intranätet), och du önskar datum via Ann Djurfeldt ann.djurfeldt@regionorebrolan.se på vårdcentralernas jourmottagning.

Samtliga pass görs på plats på VCJ Skebäck VC, vardagar 17-21, helg 9-15 och 15-21. AT i Örebro har inga beredskapspass. Första jouren brukar man gå med handledare eller annan kollega från sin vårdcentral. Om det inte passar kan man gå med annan kollega även första gången, men meddela isåfall denna kollega att det är din första. Du förväntas gå 2 jourpass per månad, ett kvällspass och ett helgpas under hela din primärvårdsplacering.

Du som gör din AT i södra länsdelen har i dagsläge jour framför allt på VCJ Fylstamottagningen i Kumla helgtid 9-16. AT läkare arbetar under handledning med bakjour på plats eller i hemmet. För AT är det frivilligt att vara i beredskap, och går då med på bakjourens beredskapspass. Eftersom passen i söder är få har du som gör AT i södra länsdelen även möjlighet att göra jour i Örebro.

Både AT med 6-månaders- och tvådelad primärvård gör jourer under hela sin placering.

Ledighet och frånvaro

Eftersom AT är ett tidsbestämt förordnande behöver frånvaro och ledighet bedömas både i relation till längd på placeringen och till AT-målen. Bedömning av ledigheter är på så sätt skilt från en fast läkartjänst. Även frånvaro såsom jourkomp eller semester måste planeras, för att minimera risk för förlängning av din placering. Både godkänd ledighet och oförutsedd frånvaro måste ställas i perspektivet socialstyrelsens målbeskrivning för AT. Individuell bedömning görs vid behov, vid större frånvaro, av AT-chef.

- Ledighet för teoretisk utbildning är godkänd, är arbetstid med lön och påverkar inte primärvårdsblockets längd:
 - Primärvårdsveckan (se eget stycke ovan)
 - Seminarier: vi rekommenderar spridning av seminarier under hela sin AT. Under primärvårdsblocket infaller sannolikt 1-2 seminarier.
 - Ledighet för egna studier, totalt 5 dagar. 3 av dessa är självstudier som du kan sprida över hela primärvårdsblocket, och 2 dagar är inläsningstid i anslutning till AT-tentan.
 - AT-tenta-dagen 1 dag.
- Jourkomp som intjänats under primärvårdsplaceringen kan tas ut som tid ifall jourerna är planerade, men det är ingen rättighet. Om du åtar dig vårdcentralsjourer utanför ordinarie planering så minskar möjlighet och rättighet att ta ut ersättning i tid. Rekommendation är 1 (max 2) veckors jourkompledighet. På grund av arbetstidslagen ska extra jourpass på annan klinik inte göras.
- Semester är lagstadgat till 4 veckor under sommarens semesterperiod och som praxis försöker alla VC bevilja en vecka i samband med jul och nyår.

All ledighet / frånvaro från verksamheten ska stämmas av med din vårdcentralchef och schemaläggare i god tid. För sommarsemestern gäller 31 januari som sista datum för önskemål i Region Örebro Län. Ofta försöker verksamheterna möta upp önskemål gällande när de fyra semesterveckorna kan förläggas, men planering görs utifrån verksamheternas möjligheter. Vårdcentralerna försöker även tillgodose att dina önskemål om ledighet inför AT-tentan ska infalla i närheten av (men ej garanterad i direkt anslutning till) tentadatumet.

Utvärdering av dig...

Under din primärvårdsplacering ska du tillsammans med din handledare genomföra en halvtidsbedömning och slutbedömning av dig, som skickas till studierektorn. Du använder blankett från Vårdgivarwebben [Feedback på allmäntjänstgöring \(regionorebrolan.se\)](https://regionorebrolan.se) Inför ansökan till AT-tentan ska en strukturerad sit-in göras med specialist i allmänmedicin, annan än din handledare. Du använder blankett från KI:s hemsida: [BEDÖMNINGSMALL \(ki.se\)](https://ki.se) Utöver dessa obligatoriska utvärderingar välkomnas ytterligare sit-ins, mim-CEX, DOPS mm. Du hittar dessa

...och din placering

Kom ihåg att återkoppla ris och ros till din vårdcentral och din studierektor, både för att din tid i primärvården ska bli bra, samt för att hjälpa oss förbättra den för dina kommande kollegor i primärvården. Det är även viktigt att du genomför både de lokala utvärderingar du får utskick kring, samt SYLFs AT-ranking.

I slutet av din primärvårdsplacering

De sista dagarna av din placering kan vara bra att hålla rent administrativa, för möjlighet att signera av prov- och remissvar och avsluta pågående patienter. Praxis brukar vara 2-3 dagar, men detta får stämmas av mellan handledare och dig utifrån det behov som finns. Om din VC-chef är läkare är det hen som skriver under ditt [tjänstgöringsintyg](#) till socialstyrelsen för godkänd placering, i annat fall är det vårdcentralens MLU. Din handledare ska inte skriva under denna handling.

Vårdgivarwebben

Utöver ovanstående, rekommenderas att ni tar del av information som finns att hitta på Vårdgivarwebben Allmäntjänstgöring (AT) • Vårdgivare Region Örebro län (regionorebrolan.se) "Handledning och stöd" / "För dig som är AT-handledare" innehåller tips på kontaktpersoner och handledarutbildning, Socialstyrelsens målbeskrivning och Blankett – Feedback på allmäntjänstgöring som används vid mitt- och slutavstämning. "Utbildningar under din AT" innehåller schema för primärvårdsvecka och seminarier. "Dokument från regionen rörande din AT" innehåller bland annat AT-läkarens loggbok (med mål för primärvården). "Bedömningsmall Medsittning för AT-läkare" skall användas vid den examination som skall göras inför anmälan till AT-tentan.

Välkommen tillbaka!

Hoppas att du får en riktigt bra och lärorik tid i primärvården! Om du är nyfiken på ST i allmänmedicin, så prata med din verksamhetschef och primärvårdens ST-studierektorer Maria Nyström maria.nystrom@regionorebrolan.se eller Hanne Carlsson hanne.carlsson@regionorebrolan.se.

Lycka till! Hoppas du ska trivas!

Anna Lindén Wikblom AT-studierektor primärvård